C/2026/902

2026 2 11

Paraiškos įregistruoti pavadinimą paskelbimas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų 50 straipsnio 2 dalies a punktą

(C/2026/902)

Per tris mėnesius nuo šios paraiškos paskelbimo dienos valstybės narės ar trečiosios valstybės institucijos arba teisėtą interesą turintis ir trečiojoje valstybėje įsisteigęs ar gyvenantis fizinis ar juridinis asmuo Komisijai gali pateikti prieštaravimą pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/1143 ([1]) 17 straipsnį.

BENDRASIS DOKUMENTAS

„Äpplen från Äppledalen“

ES Nr.: PGI-SE-02969 – 2023 6 21

SKVN ( ) SGN (X)

1. **[SKVN arba SGN] pavadinimas (-ai)**

„Äpplen från Äppledalen“

2. **Valstybė narė arba trečioji šalis**

Švedija

3. **Žemės ūkio produkto arba maisto produkto aprašymas**

3.1. *Produkto rūšis*

1.6 klasė. Vaisiai, daržovės ir grūdai, švieži arba perdirbti

Kombinuotosios nomenklatūros kodas

0808 10 – Obuoliai

3.2. *Produkto, kurio pavadinimas nurodytas 1 punkte, aprašymas*

Saugoma nuoroda „Äpplen från Äppledalen“ žymimi šių veislių obuoliai (*Malus domestica Borkh.*): „Discovery“, „Elise“, „Gravensteiner“, „Ingrid-Marie“, „Rubinola“ ir „Santana“, auginami Epledalene.

Obuoliai, parduodami su saugoma nuoroda „Äpplen från Äppledalen“, turi atitikti 1 klasės obuoliams taikomus prekybos standartus ir pasižymėti atitinkamai veislei būdingomis savybėmis.

Fizinės savybės

Dydis:

55–85 mm skersmens

([1]) 2024 m. balandžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1143 dėl vyno, spiritinių gėrimų ir žemės ūkio produktų geografinių nuorodų, taip pat dėl garantuotų tradicinių gaminių ir žemės ūkio produktų neprivalomų kokybės terminų, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1308/2013, (ES) 2019/787 ir (ES) 2019/1753 ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1151/2012, (OL L, 2024/1143, 2024 4 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1143/oj).

Forma:

Veislė	Forma
„Discovery“	Vidutinio dydžio obuolys, kurio forma primena suplotą rutulį, be ryškių iškilimų. Skerspjūvis – apvalus.
„Elise“	Didelis, kūgio / labai suplotos formos obuolys su nedideliais išlinkimais aplink taurelę, kurie pereina į švelnius iškilimus, besitęsiančius per visą vaisių. Skerspjūvis beveik apvalus ir švelniai kampuotas.
„Gravensteiner“	Didelis, labai įvairių formų obuolys. Aplink piestelės įdubą – ryškūs išlinkimai, kurie pereina į iškilimus, besitęsiančius per visą vaisių iki kotelio įdubos. Skerspjūvis – kampuotas.
„Ingrid-Marie“	Vidutinio dydžio obuolys, kurio forma primena suplotą rutulį, be iškilimų.
„Rubinola“	Vidutinio dydžio apvalus obuolys, suploto rutulio / šiek tiek kūgiškos formos, su žemais, plačiais iškilimais, kurie gali tęstis išilgai vaisiaus iki jo vidurio. Skerspjūvis apvalus / švelniai kampuotas.
„Santana“	Vidutinio dydžio kūgiškai apvalios formos obuolys, dažnai su plačiais iškilimais, besitęsiančiais per visą vaisių. Iškilimai gali lemti tam tikrą asimetriją, kai viena pusė aukštesnė už kitą. Ši ypatybė kuria vaisiui būdingą formą.

Žievelė:

Veislė	Savybė
„Discovery“	Matinė / šiek tiek blizgi vidutinio storio žievelė, atspari pažeidimams. Pagrindo spalva – žalsvai geltona / geltona. Į saulę atsisukusi obuolio pusė arba didžioji dalis vaisiaus yra ryškiai raudonos spalvos, ji gali būti ir vientisai raudona, ir šiek tiek dryžuota. Žievelę dengiančios dėmelės nedidelės, šviesios, žalios pagrindo spalvos.
„Elise“	Žievelė vidutinio storio, šiek tiek blizgi ir burnoje paliekanti sausumo pojūtį. Paviršių gali dengti tinklelio forma išsidėsčiusios rudos dėmelės. Švelnaus, malonaus aromato. Pagrindo spalva – žalsvai geltona / geltona. Didžioji dalis vaisiaus yra vientisos ar šiek tiek dryžuotos rudai raudonos spalvos.
„Gravensteiner“	Plona, blizgi, geltonos pagrindo spalvos, o į saulę atsisukusioje obuolio pusėje – liepsną primenančios, dryžuotos aviečių rožinės spalvos.
„Ingrid-Marie“	Vidutinio storio, matinė, malonaus kvapo žievelė. Pagrindo spalva skynimo metu – žalsvai geltona, prinokus – geltona. Didžioji dalis vaisiaus tolygiai tamsiai raudona su melsvu atspalviu.
„Rubinola“	Vidutinio storio, šiek tiek blizgi žievelė. Intensyvaus, malonaus aromato. Pagrindo spalva skynimo metu – blankiai žalsvai geltona, prinokus – geltona. Didžioji dalis obuolio padengta sodrios raudonos spalvos dryželiais ir dėmelėmis.
„Santana“	Stora, šiek tiek blizgi žievelė. Palaikius pasidengia riebalų sluoksniu. Gali palikti sausumo pojūtį burnoje ir būti padengta rudomis dėmelėmis. Intensyvaus, malonaus aromato. Pagrindo spalva – žalsvai geltona / geltona. Dauguma vaisių tolygiai šiltai raudonos spalvos su blyškiomis tamsesnės raudonos spalvos dryželių žymėmis. Ant žievelės matomos spalvinės dėmelės – žalsvai pilkos.

Minkštimas:

Veislė	Savybė
„Discovery“	Kremiškai baltos, kartais rausvos spalvos. Traškus, sultingas. Ruduoja lėtai.
„Elise“	Blyškiai geltonos spalvos, kietas, vėliau – traškus, sultingas. Ruduoja lėtai arba visai neruduoja.
„Gravensteiner“	Kremiškai baltos spalvos su geltonais ruoželiais. Traškus ir sultingas.
„Ingrid-Marie“	Kremiškai baltos spalvos su gelsvesniu atspalviu į saulę atsisukusioje pusėje, kietas, vėliau – traškus, sultingas ir saldus. Malonaus aromato. Ruduoja lėtai.
„Rubinola“	Geltonas, kietas, sultingas. Visai neruduoja.
„Santana“	Geltonos spalvos, kietas, vėliau – traškus. Labai sultingas. Beveik neruduoja.

Kietumas:

Veislė	Kietumas nuskynus (kg/cm²)
„Discovery“	6,8–8,5
„Elise“	7,5–9,5
„Gravensteiner“	7,2–8,2
„Ingrid-Marie“	7,0–9,4
„Rubinola“	7,0–8,5
„Santana“	6,5–7,8

Cheminės savybės

Veislė	Titruota rūgštis (g/litre)	Saldumas (Brikso °)
„Discovery“	5,0–6,5	9,7–11,3
„Elise“	7,4–8,7	8,5–10,3
„Gravensteiner“	8,0–9,5	8,5–10,5
„Ingrid-Marie“	6,0–7,5	12,6–13,9
„Rubinola“	7,0–8,4	13,0–14,5
„Santana“	6,6–7,8	12,0–13,2

Juslinės savybės

Veislė	Skonis / kvapas
„Discovery“	Sodraus aromato. Saldūs ir vidutiniškai rūgštūs. Skonis primena braškes ir žemuoges. Šiame biosferos rezervate vyraujančios vėsios naktys sustiprina skonio gaivumą ir suteikia uogų pokvapių, o saulėtos dienos padeda sukurti malonius akiai žievelės spalvos pokyčius ir lemia stipriai į vaisiaus minkštimą prasiskverbiančią spalvą.
„Elise“	Saldūs, rūgštoki. Malonaus aromato. Skonis primena kriaušes ir medų. Šios veislės obuoliai geriausiai auga esant stabilioms šio biosferos rezervato klimato sąlygoms. Dėl švelnaus rudens klimato ir temperatūros, kurią subalansuoja Veterno ežeras, vaisiai noksta lėtai, o tai lemia sudėtingą saldumo ir rūgštumo pusiausvyrą. Dėl ilgesnio nokimo laikotarpio šios veislės obuoliai gali visiškai įgauti kriaušes primenantį aromatą, taip pat kartu užtikrinamas vaisių sultingumas ir išsaugomos jų savybės.

Veislė	Skonis / kvapas
„Gravensteiner“	Intensyvaus aromato su juntamu gaiviu rūgštumu ir ilgai išliekančiu poskoniu. Skonis primena apelsinus ir raudonas uogas. Pralaidūs vandeniui, mineralų turtingi Rytų Veterno šlaitų biosferos rezervato šlaitai sustiprina intensyvų aromatą ir prideda šiek tiek taninų, todėl ši veislė mūsų auginimo zonoje yra išskirtinė. Išskirtinis netoli Veterno ežero esančios vietovės mikroklimatas apsaugo vaisius nuo ankstyvų pavasario šalnų, o tai naudinga jautriam veislės „Gravensteiner“ obelų žydėjimo laikotarpiui, ir padeda užtikrinti patikimą ir aukštos kokybės derlių.
„Ingrid-Marie“	Intensyvaus aromato, skonis primena mandarinus, slyvas ir nektarinus. Aromatingi, su cinamono pokvapiais. Vidutinio rūgštumo, labai saldūs. Šiai veislei būdinga tamsiai raudona žievelė su melsvu atspalviu Rytų Veterno šlaitų biosferos rezervate labiausiai išryškėja dėl vėsių naktų, skatinančių antocianų (pigmentų) susidarymą.
„Rubinola“	Saldūs, pasižymintys dideliu rūgštumu. Skonis primena atogrąžų vaisius, ananasus ir valgomąsias pasifloras. Veislės „Rubinola“ obuoliai Rytų Veterno šlaitų biosferos rezervate ypač gerai dera dėl ilgo vietovei būdingo augimo sezono, vyraujančių vėsių naktų ir didelio kiekio saulėtų valandų, o tai padeda atsiskleisti kompleksiškam skoniui. Prie išskirtinio veislės „Rubinola“ obuolių aromato ir subalansuoto jo rūgštumo bei saldumo prisideda daug mineralų turintis podirvis. Šio mikroklimato sąlygomis susiformavusi tvirta žievelė apsaugo obuolį nuo pažeidimų ir išlaiko jį sultingą, kol bus vartojamas.
„Santana“	Saldūs, su šiek tiek juntamu vyno rūgšties poskoniu. Malonaus aromato, su saldžiųjų vynuogių pokvapiu. Ilgos šiltos vasaros naktys ir vėsios naktys rudenį sulėtina vaisių medžiagų apykaitą ir taip išsaugo jų rūgštumą, o visa tai padeda atsiskleisti gaivaus, išskirtinio skonio savybėms.

3.3. *Pašarai (taikoma tik gyvūniniams produktams) ir žaliavos (taikoma tik perdirbtiems produktams)*

–

3.4. *Specialūs gamybos veiksmai, atliktini nustatytoje geografinėje vietovėje*

Visi veiksmai nuo obuolių „Äpplen från Äppledalen“ auginimo iki skynimo privalo vykti 4 skirsnyje aprašytoje nustatytoje geografinėje vietovėje.

3.5. *Specialios produkto registruotu pavadinimu pjaustymo, trynimo, pakavimo ir kt. taisyklės*

Siekiant nuo derliaus skynimo iki platinimo išsaugoti obuolių „Äpplen från Äppledalen“ savybes ir užtikrinti vaisių atsekamumą, obuoliai turi būti laikomi šaltai ir pakuojami 4 skirsnyje aprašytoje nustatytoje geografinėje vietovėje.

3.6. *Specialios produkto registruotu pavadinimu ženklinimo taisyklės*

–

4. **Glaustas geografinės vietovės apibūdinimas**

Obuolių „Äpplen från Äppledalen“ auginimo vietovė vakaruose ribojasi su keliu E4 (pagal 2022 m. sausio mėn. kelių planą), šiaurėje jo riba eina linija nuo Sebibranteno gamtinio rezervato pietvakarinio kampo (N 6416248 E 457528) iki Tularpo (N 6418496 E 461312) (SWEREF 99), rytuose – nuo Tularpo iki Ulvenstorpo (N 6412592 E 464296), o pietuose – nuo Ulvenstorpo iki Brunstorpo (viadukas, einantis po keliu E4; N 6409081 E 456692).

5. **Ryšys su geografine vietove**

Prašymas įregistruoti SGN „Äpplen från Äppledalen“ grindžiamas produkto savybių ir geografinės vietovės ryšiu.

Su produktu susiję būdingi požymiai

Obuoliams „Äpplen från Äppledalen“ būdinga ryški spalva ir aiškiai juntamas vaisių rūgštumas, subalansuotas su gerai derančiu saldumu.

Obuolių „Äpplen från Äppledalen“ žievelė yra plonesnė nei panašių toliau į pietus Europoje auginamų obuolių. Rankomis tvarkant obuolius „Äpplen från Äppledalen“ užtikrinama, kad skinami, sandėliuojami ir pakuojami obuoliai nebūtų pažeisti nepaisrūfdnt jų plonesnės žievelės.

Turėdami nuosavus pakavimo centrus ir esant nedideliam atstumui iki didmeninio prekiautojo, galime užtikrinti, kad pirkėją pasiekę obuoliai „Äpplen från Äppledalen“ bus sultingi.

Obuoliai „Äpplen från Äppledalen“, kitaip nei importuoti ar įvežti iš kitur, juos nuskynus nėra vaškuojami ar chemiškai apdorojami.

Ryšys su geografine vietove

Obuolių „Äpplen från Äppledalen“ savybės priklauso nuo specifinių Epledaleno gamtinių sąlygų ir augintojų žinių, kaip šias sąlygas reikėtų geriausiai išnaudoti auginant obuolius.

Epledalenas kerta Rytų Veterno šlaitų biosferos rezervatą (*https://ostravatterbranterna.se*) kryptimi iš šiaurės rytų į pietvakarius. Slėnis nuo aukščiausio taško šiaurės rytuose leidžiasi iki penkto pagal dydį Europoje Veterno ežero. Epledaleno geografinė padėtis, dirvožemio sąlygos (molis, smėlis, ledyninės kilmės upės nuosėdos ir moreninis dirvožemis su maistinių medžiagų gausiais bazinės sudėties gabro ruožais) ir šalia esantis Veterno ežeras formuoja kraštovaizdį, sudėliotą iš daugybės nedidelių auginimo plotų, užtikrinančių geras sąlygas laukiniams apdulkintojams ir puikias sąlygas auginti ypatingomis savybėmis pasižyminčius obuolius „Äpplen från Äppledalen“.

Epledalenas yra įsikūręs šiaurėje, todėl augimo sezonu čia būna daug valandų intensyvios saulės šviesos, o vidutinė paros temperatūra svyruoja nuo šiek tiek daugiau kaip 25 °C dieną iki maždaug 5 °C naktį. Dėl to, kad ši vietovė šiaurėje, čia taip pat retesni kenkėjų (vabzdžių) antpuoliai ir ligos (grybelis), todėl sumažėja poreikis naudoti augalų apsaugos produktus.

Dėl netoliese esančio didžiulio Veterno ežero vandens telkinio nuo ežero link Epledaleno pučiantys pietvakarių vėjai yra šalti, todėl obelų žydėjimo sezonas nusikelia ir obelys nežydi tuo metu, kai žiedams kyla didelė rizika nušalti. Rudenį šiltas Veterno ežero vanduo šildo pietvakarių vėjus, todėl sumažėja stiprių naktinių šalnų rizika, o obuolių „Äpplen från Äppledalen“ nokimo etapas prasitęsia tuo metų laiku, kai dienos ir nakties temperatūros skirtumas yra pats didžiausias.

Visos šios saulėtos valandos, intensyvi šviesa, ilgas nokimo laikotarpis ir stipriai svyruojanti paros temperatūra lemia obuolių „Äpplen från Äppledalen“ ryškią spalvą, išskirtinį vaisių rūgštumą ir subalansuotą saldumą, taip pat plonesnę žievelę nei toliau pietuose auginamų tų pačių veislių obuolių.

Pavyzdžiui, ilgos, šiltos ir vėsios naktys rudenį Rytų Veterno šlaitų biosferos rezervate sulėtina vaisių medžiagų apykaitą ir taip išsaugomas veislės „Santana“ obuolių rūgštumas, o dėl to išryškėja gaivios ir išskirtinės skonio savybės. Pralaidūs vandeniui, mineralų turtingi Rytų Veterno šlaitų biosferos rezervato šlaitai sustiprina intensyvų aromatą ir prideda šiek tiek taninų, todėl veislė „Gravensteiner“ mūsų auginimo vietovėje yra išskirtinė.

Veislės „Ingrid-Marie“ obuoliams būdingai tamsiai raudona žievelei su melsvu atspalviu geriausias sąlygas išryškėti Rytų Veterno šlaitų biosferos rezervate sudaro vėsios naktys, skatinančios antocianų (pigmentų) susidarymą.

Obuolių „Äpplen från Äppledalen“ savybės priklauso nuo augintojų žinių apie vietos sąlygas, susijusias su Epledaleno kraštovaizdžiu, sudėliotu iš daugybės nedidelių auginimo plotų, taip pat apie ypatingus kiekvienos veislės poreikius, susijusius su auginimo, klimato ir dirvožemio sąlygomis. Šiomis žiniomis vadovaujamasi parenkant kiekvienos veislės auginimo vietą ir prižiūrint augalus.

Obuolių „Äpplen från Äppledalen“ auginimas yra sertifikuotas klimato požiūriu („IP Sigill“, *vaisiai ir daržovės*), todėl taikomos griežtos tręšimo, laistymo ir augalų apsaugos produktų naudojimo taisyklės. Kad dirvožemį reikia tręšti, atsižvelgiant į numatomą derliaus dydį, augintojai turi įrodyti atlikdami dirvožemio analizę. Augintojai, imdami ėminius, taip pat turi ištirti, ar esama vabzdžių kenkėjų ir kiek jų yra, kad įrodytų kenkėjų kontrolės poreikį.

Tai, kaip augintojai geni medžius ir kiek sezono metu jie turi būti laistomi Veterno ežero vandeniu, priklauso nuo kiekvienos obuolių veislės poreikių ir vietos sąlygų.

Kad būtų išaugintas kuo didesnis SGN „Äpplen från Äppledalen“ būdingų savybių turinčių obuolių derlius, augintojai saugo auginimo vietovėse gyvenančius laukinius apdulkintojus, apsaugodami biologinę įvairovę ir statydami vadinamuosius vabzdžių viešbučius.

Obuoliai su plona žievele nuo derliaus skynimo iki pakavimo turi būti tvarkomi rankomis. Todėl, siekiant išsaugoti obuolių „Äpplen från Äppledalen“ savybes, obuoliai skinami rankomis ir laikomi sandėliuose, kuriuose yra itin mažai deguonies (angl. *Ultra-Low Oxygen*, ULO), kol bus pakuojami rankomis ir pristatomi pirkėjams. Sandėliavimas ir pakavimas šalto oro sąlygomis užtikrina, kad galutiniam pirkėjui būtų galima pristatyti sultingus obuolius, pasižyminčius SGN „Äpplen från Äppledalen“ būdingomis savybėmis.

Nuoroda į paskelbtą produkto specifikaciją

https://www.livsmedelsverket.se/4aa000/globalassets/foretag-regler-kontroll/livsmedelsinformation-markning-halsopastaenden/skyddade-beteckningar/ansokan-om-skyddad-beteckning---applen-fran-appledalen_251022.pdf